

ЦИФРОВА ПЛАТФОРМА ЕЛЕКТРОННОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

У статті обґрунтовано актуальність Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки. Цифрова економіка диктує нові правила для ведення бізнесу та надає нові можливості суб'єктам господарювання у питаннях самооподаткування та здійснення податкового контролю з боку держави.

Ключові слова: електронне адміністрування, податок на додану вартість, Державна фіскальна служба, суб'єкти господарювання, блокуючий контроль, зловживання контрольними повноваженнями, виправлення помилок при заповненні податкової накладної.

Постановка проблеми. Цифрова економіка, отримуючи популярність у всьому цивілізованому світі, водночас пропонує, а часто – навіть диктує нові правила для ведення бізнесу. Зокрема, вона надає нові можливості суб'єктам господарювання у питаннях самооподаткування та здійснення податкового контролю з боку держави.

У нашій країні на початку 2018 року Кабінетом Міністрів України була схвалена «Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки». Вона передбачає здійснення заходів щодо впровадження відповідних стимулів для цифровізації економіки, усвідомлення наявних викликів та оволодіння інструментами розвитку цифрових інфраструктур, визначає критичні сфери та проекти цифровізації, а також – стимулювання внутрішнього ринку виробництва, використання та споживання цифрових технологій [1].

Запровадження зазначеної Концепції передбачає набуття суб'єктами господарювання цифрових компетенцій, а також – відповідного правового опосередкування їх поведінки при користуванні платформою «Уряд для бізнесу», зокрема при реалізації можливості подання звітності в електронному вигляді, а також – викриття зловживань контрольними повноваженнями з боку Утримувача єдиного реєстру податкових накладних.

Згідно базових моделей комунікацій в Україні вже запроваджуються цифрові платформи, але прикладів таких поки що обмаль. Найбільш відомими вважають наступні моделі: «Бізнес для бізнесу» (електронні комерційні закупівлі); «Бізнес для споживачів» (Інтернет-магазини Rozetka та інші); «Бізнес для уряду» (електронні державні закупівлі); «Споживачі для бізнесу» (цифрові біржі праці); «Споживачі для споживачів (Всеукраїнська мережа обміну

товарами «Плюшкин»); «Споживачі для уряду (цифрові платформи для подачі петицій, визначення пріоритетних громадських проектів); «Уряд для бізнесу» (можливість подання звітності в електронному вигляді); «Уряд для споживачів (державне цифрові послуги для громадян); «Уряд для уряду» (електронний уряд). Всі ці моделі визнані універсальними у світі і вони мають приклади реалізації в Україні.

Водночас узагальнений дослідниками аналіз популярності сформованих цифрових платформ в Україні відповідно до базових моделей комунікацій показав, що чотири моделі («бізнес для уряду» (B2G), «споживачі для уряду (C2G), «уряд для бізнесу» (G2B), «уряд для уряду» (G2G) не мають реалізації серед ТОП-50 сайтів [2, с. 107].

Але відсутність популярності не означає, що не відбудеться опосередкування податку на додану вартість (далі – ПДВ) у новій цифровій реальності. Це вказує на актуальність проведення роботи із створення належних правових умов для ідентифікації Утримувача реєстру – державну фіскальну службу (далі – ДФС) суб'єктом впливу на формування у суб'єктів господарювання мотивації щодо позитивного сприйняття безпаперової форми звітування. Гостра потребує наукових розробок стосовно зазначеної проблеми дозволяє прогнозувати кращої перспективи електронного адміністрування ПДВ ніж його стан упродовж восьми років існування, при якому мали місце численні зловживання можливістю блокувати та не розміщувати у Єдиному реєстрі податкові накладні при відсутності для цього достатніх підстав, лише за недеференцьованими формальними ознаками.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд досліджень з цифровізації економіки України у науці господарського права показав, що вони представ-

лені циклом статей О. М. Вінник. Для дослідження, проведеного у даній статті, є важливим обґрунтування вченою своєї пропозиції про потребу відповідного правового регулювання суб'єктного складу відносин сфери цифрової економіки (представників е-бізнесу та їх саморегулювальних організацій, споживачів, уповноважених органів); їхніх прав та обов'язків у сфері цифрової економіки, механізму захисту прав та законних інтересів, відповідальності за порушення у цій сфері та наслідків зловживання правами, особливостей розгляду конфліктів/спорів [3, с. 165–166]. Наведена пропозиція та її обґрунтування викладено у статті О.М. Вінник «Регулювання відносин у сфері цифрової економіки: проблеми термінології». Також готується до виходу у світ монографія О.М.Вінник, присвячена висвітленню господарсько-правових проблем запровадження цифровізації економіки в Україні. Пропонуються шляхи їх подолання.

Окремі питання правової проблематики щодо перспектив розвитку на платформі цифрової економіки комерції, в тому числі торгівлі було розв'язано М. М. Кузьміною [4], Ю. Асадчевим [5], С. В. Глібком [15] та іншими.

У роботах представників економічної та інших галузей науки акцентується увага на різних аспектах цифровізації економіки, які представляють інтерес для науки господарського права. Це – монографія представників академічної науки В. І. Ляшенка та О. С. Вишневецького, в якій опрацьовано тенденції розвитку цифрової економіки у світі і в Україні. Фундаментом для наукових розвідок, результати яких викладено у даній статті, стали аргументи та пропозиції вчених щодо вдосконалення механізму стягнення ПДВ на державному та міждержавному (наддержавному) рівні [2].

У контексті вивчення сучасних процесів цифрової трансформації економіки питання потенційних можливостей розвитку цифрової економіки в Україні досліджено також С. М. Веретюком та В. В. Пілінським у статті «Визначення пріоритетних напрямків розвитку цифрової економіки в Україні» [6], В. В. Апальковою у статті «Концепція розвитку цифрової економіки в Євросоюзі та перспективи для України» [7] та іншими.

Мета статті – висвітлення результатів аналізу процедурних недоліків електронного адміністрування ПДВ упродовж всього періоду існування вимоги щодо його проведення у контексті сприйняття цифровізації економіки фактором зменшення можливостей для зловживань та для корупції у сфері оподаткування суб'єктів господарювання.

Виклад основного матеріалу. У рамках процесу цифровізації економіки має відбуватися зниження

нормативного навантаження на підприємців та інших суб'єктів господарювання. Однак в Україні все ще потребує оптимізації правове регулювання віртуалізації електронного обігу документів для розміщення у Реєстрі податкових накладних та в цілому адміністрування ПДВ. Незначні прояви оптимізації можна було спостерігати вже впродовж восьми років. Але внаслідок того, що оптимізація відбувається у невеличких обсягах та, в основному, на відомчому рівні, цей процес дуже схожий на спотворення контрольних повноважень, внаслідок якого комунікативну та сигнальну функції контролю реалізувати дуже проблематично. Якщо це дійсно так, тоді виникає потреба у соціальній відповідальності державних органів як суб'єкта запровадження інноваційних технологій у податковий контроль. А ще – відповідальності ДФС України за незручності для суб'єктів господарювання у процесі реєстрації накладних, виправлення помилок та доповнення реквізитів, корегування їх у такий спосіб, який фактично блокує їх приватні інтереси. Досвід та перспективи розвитку цифрової платформи електронного адміністрування ПДВ в Україні для реалізації можливості попередження зловживань контрольними повноваженнями ще не були предметом вивчення науки господарського права.

Про актуальність зазначеного аспекту свідчить низка аргументів. Їх можна згрупувати в (1) аргументи з практичного досвіду та в (2) аргументи теоретичного характеру. До аргументів, запозичених з практичного досвіду України, слід віднести наступні: адміністрування податку вже майже 8 років відбувається шляхом електронного документообігу. Але благий намір спрощення процедури підтвердження сум до відшкодування, отримання права на податковий кредит, зменшення термінів проведення перевірок був спотворений недолугим механізмом реєстрації (внесення до Єдиного реєстру податкових накладних відомостей, що містяться у них) та/або розрахунку коригування кількісних і вартісних показників до неї. Формальні підстави для стягнення штрафів із суб'єктів господарювання значно зросли за своєю кількістю, а фактичні можливості суб'єктів господарювання викрити необґрунтованість підстав та звинуватити у цьому суб'єктів контролю залишилися складними та довгими за терміном. За офіційними даними аналітичного огляду стану здійснення судочинства місцевими та апеляційними адміністративними судами у першому півріччі 2012 року було задоволено 81 % справ зі спорів з приводу реалізації податкової політики [8].

Аргументи теоретичного характеру стосовно цільності віртуалізації податкових зобов'язань

суб'єктів господарювання містять наступні джерела. Звіт ОЕСР «Механізми ефективного стягування ПДВ, коли постачальник не розміщений у юрисдикції обкладання ПДВ» (жовтень 2017 року). Правила оподаткування транскордонних поставок послуг В2С, яке використовується Євросоюзом на підставі спрощеної системи реєстрації для постачальників-нерезидентів за схемою Євросоюзу «Одне вікно» (One Stop Shop scheme). Пропозиції науковців про створення на наддержавному рівні правил оподаткування, які дозволять розщеплювати отримуваний транснаціональною корпорацією платіж у момент його отримання на основну частину (власне, дохід компанії) та податок, який відраховується джерелу походження доходу. Досвід розвинутих країн (завдання – побудувати систему ефективного оподаткування, використовуючи спрощені реєстраційні режими на платформі цифрової економіки, вже були вирішені в інших країнах). Також опосередковані аргументи щодо віртуалізації превентивних заходів містяться у пропозиціях до зміни законодавства: «Суб'єкт господарювання має право превентивного захисту своїх прав та законних інтересів у відносинах з органами державного контролю. Це право реалізується шляхом участі у встановлених законом громадських організаціях, наділених повноваженнями превентивного захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання у відносинах з органами державного контролю, а саме: зворотного контролю рівня кваліфікації контролерів» [9, с. 471].

Починаючи із 2011 року відповідно до ст. 200-1 Податкового кодексу України Уряд приймає через мережу Інтернет певну звітність від бізнесу, в тому числі щодо ПДВ. «Система електронного адміністрування податку на додану вартість забезпечує автоматичний облік в розрізі платників податку: суми податку, що містяться у складених та отриманих податкових накладних та розрахунках коригування, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних; суми податку, сплачені платниками при ввезенні товару на митну територію України; суми поповнення та залишку коштів на рахунках в системі електронного адміністрування податку на додану вартість; суми податку, на яку платники мають право зареєструвати податкові накладні та розрахунки коригування до податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних; інші показники» [10, ч. 1 ст. 200-1]

Але майже п'ять років внесення відомостей, що містяться у податковій накладній та/або розрахунку коригування, до Реєстру здійснювалося шляхом подання зазначених документів протягом операційного дня. Виходячи з того, що операційний день триває з

0 до 23-ї години, це було не виправданим ані з технічних, ані з внутрішньоорганізаційних можливостей. Штрафні санкції за порушення встановленого терміну паралізували діяльність багатьох підприємців. Обсяг штрафних санкцій не зменшували технічні негаразди внаслідок перевантаження системи Утримувача Реєстру. Лише наприкінці 2016 року було визнано вади узгодження нормативної та саморегульованої частин контрольного заходу, який суперечить принципу проведення результативних та ефективних контрольних заходів та змінено зазначений термін від 15 діб та більше.

Згідно п. 9 Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних причини відмови у прийнятті податкової накладної та/або розрахунку коригування до реєстрації були сформовані у невиправдано загальному стилі. Зокрема: 1) наявність помилок; 2) відсутність в Реєстрі відомостей, що містяться у податковій накладній, яка коригується; 3) факт реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування з такими ж реквізитами. [11, п. 9]

Раніше такий підхід вже мав негативні наслідки для фіскальної служби (на той період – державної податкової служби), коли вона практикувала покладення відповідальності на суб'єкта господарювання у вигляді донарахування податкового зобов'язання з податку на додану вартість і застосування штрафних санкцій з причини відсутності у податкових накладних суб'єкта господарювання лише одного реквізиту. Дії податкових органів, вчинені лише на цій підставі, за рішенням Вишого адміністративного суду у справі № 17752/07, були визнані неправомірними.

«Лише відсутність податкової накладної безспірно позбавляє платника податку права на включення до податкового кредиту сплачених (нарахованих) сум податків у звітному періоді у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг). Відсутність у податкових накладних хоча б одного з реквізитів, встановлених чинним законодавством, не можна розглядати як виключну підставу для висновку про відсутність у платника податку права на формування податкового кредиту зі сплачених сум податку на додану вартість» [12].

Постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2015 р. № 20 було дещо конкретизовано причини відмови. В основному їх перелік, закріплений у Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних, лише доповнювався наступними причинами:

«4) порушення вимог щодо наявності суми податку, обчисленої відповідно до пункту 200-1.3 статті 200-1 Податкового кодексу України (для податкових накладних та/або розрахунків коригування, що реєструються після 1 липня 2015 р.);

5) порушення вимог, установлених пунктом 201.1 статті 201 та/або пунктом 192.1 статті 192 Податкового кодексу України» [13].

Але все ще залишалися дуже широкі можливості для зловживання контрольними повноваженнями Утримувача Єдиного реєстру податкових накладних. Н.В.Никитченко аналізувала окремі факти зловживань. Так, «платник податків вчасно відправив податкову декларацію засобами електронного зв'язку. Того ж дня отримав першу і другу квитанції – підтвердження, що декларацію було доставлено і прийнято. Проте через деякий час (коли строк для подання декларації за цей період уже закінчився) платник податків отримав поштою лист, у якому було повідомлено, що його декларація не може бути визнана податковою декларацією у зв'язку з порушенням порядку її заповнення. Причому в листі не було зазначено, які саме порушення допущено» [9, с. 318].

Ефективність, законність і правомірність дій контролюючих органів, які створені для адміністрування податків та проведення відповідного податкового контролю зазвичай характеризує стан реалізації їх функцій. Стало очевидним, що державний орган – ДФС України як суб'єкт запровадження інноваційних технологій у податковий контроль має суттєві недоліки виконання комунікативної та сигнальної функцій контролю.

Тому для їх подолання Міністерством фінансів України було видано декілька наказів: за № 1307 від 31 грудня 2015 року; за № 276 від 23.02.2017 року та за № 763 від 17.09.2018 року. Зокрема, наказом Міністерства фінансів за № 763 від 17.09.2018 року внесено кардинальних змін до форми податкової накладної та Порядку її заповнення. Внаслідок цього відбулося суттєве переорієнтування на спрощення порядку отримання права на формування податкового кредиту зі сплачених сум податку на ПДВ. Водночас зафіксована вкрай потрібна деталізація процедури виправлення помилок у реквізитах податкової накладної, зареєстрованої в Єдиному реєстрі податкових накладних, яка не заважає ідентифікувати здійснену операцію.

«Постачальник (продавець) на дату виявлення такої помилки складає розрахунок коригування до податкової накладної, у якому всі правильно заповнені реквізити податкової накладної повторюються, а реквізит, у якому допущено помилку, заповнюється без помилок» [14 п. 22].

Невже вищезазначений підхід не був очевидним вісім років потому?

Також стала зручною та прозорою процедура коригування кількісних та/або вартісних показників

табличної частини податкової накладної у зв'язку зі зміною суми компенсації вартості товарів/послуг.

«Кількість груп коригування у розрахунку коригування може бути необмежена. Кожній групі коригування присвоюється окремий наступний порядковий номер. Державна фіскальна служба України визначає умовні коди причин коригування, які платники податку зазначають у графі 2.1 розрахунку коригування, та забезпечує їх оприлюднення на власному офіційному веб-порталі для використання платниками податку під час складання розрахунків коригування відповідно до Податкового кодексу України» [14, п. 23].

Більше не сприймається як «трагічним» випадок реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних двох і більше податкових накладних, складених на одну операцію з постачання товарів/послуг. Просто постачальник (продавець) має скласти розрахунок(ки) коригування до податкової(их) накладної(их), зайво складеної(их) на операцію, за якою в Єдиному реєстрі податкових накладних вже зареєстрована податкова накладна». Процедура детально визначена у п.24 нового Порядку заповнення податкової накладної [14, п. 24].

Як видно з коментаря важливих положень нового порядку заповнення накладних фактично сталася відмова від високого ступеню блокування результатів самооподаткування суб'єктів господарювання. Зазвичай блокуючий контроль застосовується до окремих операцій, спеціальних режимів господарювання або надзвичайних обставин, в яких здійснюється господарська діяльність. Не зрозуміло, з яких причин в Україні довгий час державною фіскальною службою застосовується суцільний блокуючий контроль за звітванням по зобов'язанням із сплати ПДВ?

Отже можна констатувати, що побудова системи ефективного оподаткування в Україні як ключове завдання зі збору ПДВ, розпочалась із величезною затримкою. Начасі вже нові виклики – оцінка пропозицій про створення на наддержавному рівні правил оподаткування, які дозволять розщеплювати отримуваний транснаціональною корпорацією платіж у момент його отримання на основну частину (власне, дохід компанії) та податок, який відраховується джерелу походження доходу.

В. І. Ляшенко та О. С. Вишневський змодельували основні принципи забезпечення мінімально необхідної податкової (не фізичної) присутності нерезидента в Україні з метою оподаткування. Це: спрощена реєстрація платниками ПДВ для постачальників-нерезидентів, яка може здійснюватися віддалено в електронній формі; спрощене декларування податкового зобов'язання з ПДВ в електронній формі,

віддалено; звільнення від реєстрації податкових накладних; можливість сплати ПДВ у валюті на рахунки Казначейської служби через кордон; дозвіл використання нарахованого ПДВ для заліку з податком (податковим кредитом), сплаченим у вартості послуг та товарів, придбаних у резидентів (з метою оподаткування місцем надання послуг таким іноземним компаніям має вважатися територія України); спрощений облік зобов'язань із ПДВ в електронній формі зможливістю віддаленої перевірки такого обліку [2, с. 57–58].

Але не можна виключати, що потенційні суб'єкти оподаткування вивчають авторитетність заходів суб'єктів адміністрування ПДВ у кожній країні. Отже у той час як науковці здійснюють прогностичні дослідження про збір ПДВ на глобальному рівні, на локальному рівні доцільно скерувати можливості віртуалізації економіки на подолання стану викривлення та/або зловживання контрольними повноваженнями при проведенні податкової політики.

На основі проведеного аналізу можна запропонувати наступні **висновки**.

1. Використання у сфері оподаткування такого електронного ресурсу як Єдиний реєстр податкових накладних забезпечують центральні органи виконавчої влади у межах своєї функції реалізації державної податкової політики. Проведений аналіз показав, що їхні повноваження щодо реалізації зазначеної функції довгий час спотворювала процедурна складова електронного адміністрування. Зокрема, в частині: (1) неузгодженості процедури обрання електронної та паперової форм повідомлень органів ДФС України про визнання факту отримання від суб'єкта господарювання накладних; (2) виправлення помилок у накладних; (3) визнання накладних недійсними внаслідок відсутності лише одного реквізиту; (4) тлумачення підстав для притягнення суб'єктів господарювання до відповідальності із застосуванням штрафних санкцій та інш.

2. Суб'єкти господарювання активно оспорювали в адміністративному та судовому порядку дії Державної фіскальної служби України як утримувача Єдиного реєстру накладних щодо відмови у реєстрації накладних за наявності помилок, які не заважають ідентифікувати здійснену операцію. Кількість скарг, задоволених у судовому порядку у рази перевищува-

ла їх кількість, задоволену у порядку адміністративного оскарження. Невиправдані відмови фіскальних органів у задоволенні скарг в адміністративному порядку надавали суб'єктам господарювання підстави підозрювати їх у зловживанні контрольними повноваженнями. Підозра у зловживанні своїми контрольними повноваженнями фіскальних органів виконавчої влади може бути відведена заходами цифровізації економіки, які демонструють прозорість здійснення повноважень. Заходи цифровізації економіки забезпечують зменшення можливостей для зловживань та для корупції у сфері оподаткування суб'єктів господарювання.

3. Лише наприкінці 2018 року сталася відмова від високого ступеню блокування процедури реєстрації накладних внаслідок оформлення результатів самооподаткування суб'єктів господарювання з помилками. Довгий час податковий контроль за виконанням зобов'язань з ПДВ в електронному вигляді містив в собі численні елементи невиправданих блокуючих процедур. Коли податковий контроль досягає високого ступеню блокування, то потенціал самооподаткування суб'єктів господарювання пригнічується, то результативність діяльності підприємств знижується, що виражається у матеріальних і нематеріальних збитках.

4. Для науки господарського права стає актуальним завданням підвищення ефективності і результативності функцій податкового контролю у сфері господарювання. Для забезпечення прозорості виконання контрольних повноважень органів державної фіскальної служби за допомогою механізмів інформаційної відкритості можна запропонувати наступний превентивний захід. У межах платформи цифрової економіки «Влада-бізнесу» доцільно було б розмішувати посилання на судові рішення щодо визнання за державними фіскальними органами та їх представниками діянь – неправомірними та/або актів – недійсними. Йдеться про рішення, які розміщені у Реєстрі судових рішень. Такий захід спростив та прискорив би процедуру подання суб'єктами господарювання інформації про факти, що мають ознаки викривлення та зловживання контрольними повноваженнями при розміщенні податкової докладної у Єдиному реєстрі податкових накладних.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p/page>.
2. Ляшенко В. І., Вишневецький О. С. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку: монографія; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2018. 252 с.

3. Вінник О. М. Регулювання відносин у сфері цифрової економіки: проблеми термінології. *Підприємництво, господарство, право*. № 11. 2017. С. 163–166.
4. Кузьміна М. М. Правове регулювання захисту прав споживачів в Інтернет-торгівлі. *Право та інновації*. 2014. № 3(7). С. 36–42.
5. Асадчев Ю. Ринок електронної комерції в Україні: поточний стан та перспективи розвитку, проблеми правового регулювання. URL: <http://lexliga.com/ua/novosti/rinok-elektronnoikomerczi>.
6. Веретюк С. М., Пілінський В. В. Визначення пріоритетних напрямків розвитку цифрової економіки в Україні. *Наукові записки Українського науково-дослідного інституту зв'язку*. 2016. № 2(42). Ст. 51–58. ,
7. Апалькова В. В. Концепція розвитку цифрової економіки в Євросоюзі та перспективи для України. *Вісник Дніпропетровського університету*. 2015. Вип. 4. С. 9–18. Серія «Менеджмент інновацій».
8. Аналітичний огляд стану здійснення судочинства місцевими та апеляційними адміністративними судами у першому півріччі 2012 р. URL: http://www.vasu.gov.ua/ua/generalization_court_practice.html?_m=publications&t=rec&id=2483.
9. Никитченко Н. В. Правове регулювання державного контролю у сфері господарської діяльності. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук. Інститут економіко-правових досліджень НАН України, Київ, 2015. (480 с.)
10. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112.
11. Порядок ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 р. № 1246 від 29 грудня 2010 р. № 124. *Офіційний вісник України*. 2011, № 1, стор. 106, стаття 31.
12. Рішення Вищого адміністративного суду у справі № 17752/07// Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>.
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2015 р. № 20 «Про внесення змін до Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних». *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20-2015-p>.
14. Наказ Міністерства фінансів України «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 31 грудня 2015 року за № 1307» від 17.09.2018 року за № 763. *Офіційний вісник України*. 2018, № 85, стор. 63, стаття 2810.
15. Mind the Gaps. Economical Aspects in the Legal Thinking: monograph / by editing T. Bekrycht, B. Wojciechowski, S. Glibko. Lodz : Uniwersytetu Lodzkiego, 2018. 243 p.

REFERENCES

1. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku tsyfrovoy ekonomiky ta suspilstva Ukrainy na 2018-2020 roky ta zatverdzhennia planu zakhodiv shchodo yii realizatsii: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17 sichnia 2018 r. No 67-r. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-r/page> [in Ukrainian].
2. Liashenko, V.I., Vyshnevskiy, O.S. (2018). Tsyfrova modernizatsiia ekonomiky Ukrainy yak mozhlyvist proryvnoho rozvytku; NAN Ukrainy, In-t ekonomiky prom-sti. Kyiv [in Ukrainian].
3. Vinnyk, O.M. (2017). Rehuliuвання vidnosyn u sferi tsyfrovoy ekonomiky: problemy terminolohii. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo, pravo – Entrepreneurship, economy, law*, 11, 163–166 [in Ukrainian].
4. Kuzmina M. M. (2014) Pravove rehuliuвання zakhystu prav spozhyvachiv v Internet-torhivli. *Pravo ta innovatsii – Law and innovations*, 3(7), 36–42 [in Ukrainian].
5. Asadchev, Yu. Rynok elektronnoi komertsii v Ukraini: potochnyi stan ta perspektyvy rozvytku, problemy pravovoho rehuliuвання URL: <http://lexliga.com/ua/novosti/rinok-elektronnoikomerczi> [in Ukrainian].
6. Veretiuk, S.M., Pilinskyi, V.V. (2016). Vyznachennia priorytetnykh napriamkiv rozvytku tsyfrovoy ekonomiky v Ukraini. *Naukovi zapysky Ukrainskoho nauково-doslidnoho instytutu zviazku – Scientific notes of the Ukrainian research Institute of communication*, 2(42), 51–58 [in Ukrainian].
7. Apalkova, V.V. (2015). Kontseptsiia rozvytku tsyfrovoy ekonomiky v Yevrosoiuzi ta perspektyvy dlia Ukrainy. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu – Bulletin of Dnepropetrovsk University*, Vyp. 4, 9–18. Seriiia «Menedzhment innovatsii» [in Ukrainian].
8. Analitychnyi ohliad ctanu zdiisnennia sudochynstva mistsevymy ta apeliatsiinymy administratyvnymy sudamy u pershomu pivrichchi 2012 r. URL: http://www.vasu.gov.ua/ua/eneralization_court_practice.html?_m=publications&t=rec&id=2483 [in Ukrainian].

9. Nykytchenko, N.V. (2015). Pravove rehuliuвання derzhavnoho kontroliu u sferi hospodarskoi diialnosti. *Doctor's thesis*. Instytut ekonomiko-pravovykh doslidzhen NAN Ukrainy, Kyiv [in Ukrainian].
10. Podatkovi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 02.12.2010 r. No 2755-VI. (2011). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, № 13-14, № 15-16, № 17. St. 112 [in Ukrainian].
11. 11.Poriadok vedennia Yedynoho reiestru podatkovykh nakladnykh, zatverdzeni postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 29 hrudnia 2010 r. # 1246 vid 29 hrudnia 2010 r. No 124. (2011). *Ofitsiyni visnyk Ukrainy – Official Bulletin of Ukraine*, № 1, stor. 106, stattia 31 [in Ukrainian].
12. Rishennia Vyshchoho administratyvnoho sudu u spravi № 17752/07). Edyni derzhavni reiestr sudovykh rishen URL:<http://reyestr.court.gov.ua/> [in Ukrainian].
13. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30 sichnia 2015 r. № 20 «Pro vnesennia zmin do Poriadku vedennia Yedynoho reiestru podatkovykh nakladnykh». *Ofitsiyni visnyk Ukrainy – Official Bulletin of Ukraine*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20-2015-p>. [in Ukrainian].
14. Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy «Pro vnesennia zmin do nakazu Ministerstva finansiv Ukrainy vid 31 hrudnia 2015 roku za # 1307» vid 17.09.2018 roku za No 763. (2018). *Ofitsiyni visnyk Ukrainy – Official Bulletin of Ukraine*. № 85, stor. 63, stattia 2810 [in Ukrainian].
15. Mind the Gaps. Economical Aspects in the Legal Thinking. (2018). T. Bekrycht, B. Wojciechowski, S. Glibko (Eds.). Lodz: Uniwersytetu Lodzkiego [in English].

ШАПОВАЛОВА О. В.

ведущий научный сотрудник НИИ правового обеспечения инновационного развития НАПрН Украины,
заведующая кафедрой хозяйственного права СНУ ім..В.Даля

ЦИФРОВАЯ ПЛАТФОРМА ЭЛЕКТРОННОГО АДМИНИСТРИРОВАНИЯ НАЛОГА НА ДОБАВЛЕННУЮ СТОИМОСТЬ

Исходя из того, что цифровизация экономики обеспечивает уменьшение возможностей для злоупотреблений и для коррупции в сфере налогообложения субъектов ведения хозяйства, предлагается обеспечить налаживание системы электронных контактов между налогоплательщиками и органами фискальной службы. В аспекте постановки проблемы злоупотребления контрольными полномочиями, используя ресурс электронного администрирования налога на добавленную стоимость, предлагается предусмотреть предание огласке на сайте Государственной фискальной службы сообщений субъектов хозяйствования о фактах злоупотреблений. Эффективность реализации этого предложения и решения ряда сопутствующих проблем (например, возвращение доверия субъектов хозяйствования к фискальным органам) зависит от правовой регламентации деяний субъектов контроля в условиях виртуализации мероприятий их общения.

Ключевые слова: электронное администрирование, налог на добавленную стоимость, Государственная фискальная служба, субъекты хозяйствования, блокирующий контроль, злоупотребления контрольными полномочиями, исправление ошибок при заполнении налоговой накладной.

SHAPOVALOVA O. V.

Leading Researcher of Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Head of the Department of Economic Law of the Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

DIGITAL PLATFORM FOR E-ADMINISTRATION OF VALUE ADDED TAX

Problem setting. Proceeding from the fact that digitalization of the economy provides for reduction of opportunities for abuse and corruption in the taxation of business entities, it is proposed to ensure the establishment of a system of electronic contacts between taxpayers and fiscal authorities. In the aspect of raising the problem of abuse of control powers, using the resource of electronic administration of the value-added tax, it is proposed to provide for disclosure on the website of the State fiscal service of reports of business entities about the facts of abuse. The effectiveness of the

implementation of this proposal and the solution of a number of related problems (for example, the return of trust of business entities to fiscal authorities) depends on the legal regulation of acts of control subjects in the conditions of virtualization of communication activities of business entities with fiscal authorities.

Article's main body. Based on the fact that the digitalization of the economy reduces the opportunities for abuse and corruption in the field of taxation of business entities, it is proposed to ensure the establishment of a system of electronic contacts between taxpayers and the fiscal authorities.

Conclusion and prospects for the development. It is summarized in the aspect of formulation of the problem of abuse of control powers, using the resource of electronic administration of value added tax, it is proposed to provide for the publication on the website of the State fiscal service of messages of business entities about the facts of abuse. The effectiveness of the implementation of this proposal and the solution of a number of related problems (for example, the return of trust of business entities to the fiscal authorities) depends on the legal regulation of the actions of the subjects of control in the conditions of virtualization of communication activities of business entities with the fiscal authorities.

Keywords: electronic administration, value added tax, state fiscal service, business entities, blocking control, abuse of control powers, correction of mistakes when completing a tax invoice.

Шаповалова О. В. Цифрова платформа електронного адміністрування податку на додану вартість. *Право та інноваційне суспільство* : електрон. наук. вид. 2018. № 2 (11). URL: <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2018/12/Shapovalova11.pdf>.